

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Regler för kommunens drogförebyggande arbete

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2017:751

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: 22 november 2018

Dokumentet gäller för: samtliga barn- och ungdomsverksamheter, stöd för övriga

Dokumentet gäller till den: 31 december 2022

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: Kommunens alkohol-, tobak- och narkotikapolicy, i tidigare Folkhälsopolicy.

Dokumentansvarig är: Kommunledningsförvaltningen

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunstyrelsen

Relaterade dokument: Strategi för Jämlikt Botkyrka, Riktlinjer för jämlik verksamhet

Regler för kommunens drogförebyggande arbete

Alla barn och unga i Botkyrka ska växa upp i trygga och drogfria miljöer med goda förutsättningar till hälsa och utveckling, framgång i skolan och meningsfull fritid – utan beroende och skador av alkohol, tobak eller andra droger.

Strategin för ett jämlikt Botkyrka tydliggör kommunens ansvar att bidra till ett Botkyrka där alla invånare ges möjlighet till ett långt liv med god hälsa och välbefinnande – i längden ett hållbart samhälle.

Följande regler gäller för dig som arbetar i kommunen i barn och ungdomsverksamhet. Reglerna är också vägledande för samtliga kommuners verksamheter som bidrar till att uppnå trygga och drogfria miljöer.

Andra fristående verksamheter och samarbetspartners kan ta stöd i reglerna.

Vad är en drog?

En substans som verkar berusande och/eller sinnesförändrande, beroendeframkallande och är skadlig. Droger omfattar med denna definition bland annat: tobak (cigaretter, snus, e-cigaretter eller vattenpipa), alkohol, vissa läkemedel, anabola steroider och all straffbar narkotika.

I samverkan med andra

Främjande folkhälsoarbete sker genom många förvaltningars arbete och i samverkan med flera aktörer, där det drogförebyggande arbetet är en viktig del. Arbetet kan också samordnas på olika sätt med kommunens övriga främjande och förebyggande arbeten: trygghetsskapande-, våldförebyggande-, brottsförebyggande-, och föräldrastöds-arbeten, utifrån verksamheternas olika behov.

Har du frågor om reglerna för kommunens drogförebyggande arbete, eller behöver komma igång med att forma en handlingsplan?

Kontakta gärna kommunens folkhälsostrateg.

Läs mer om Botkyrkas främjande folkhälsoarbete www.botkyrka.se/folkhalsa och hitta fakta och tips om unga, tobak, alkohol och droger på www.botkyrka.se/drogefakta.

Vi ska:

STÄRKA BARN OCH UNGA MED FRÄMJANDE ARBETE

- Verksamheten ska aktivt jobba med att stötta och stärka barn och ungas motståndskraft till tobak, alkohol, narkotika eller andra substanser genom att bland annat arbeta med positiv uppmärksamhet och stödjande miljöer.

Det finns flera metoder som bidrar till att stärka skyddsfaktorer runt barn och unga – se gärna metodstöd.se för tips. Ta även kontakt med förebyggarenheten på Socialtjänsten för stöd i ert drogförebyggande arbete.

Över 10 år har Botkyrka en positiv nedåtgående trend, där majoriteten av barn och unga är drogfria, likaså längre upp i åldern. Men för varje generation kvarstår en andel riskbeteenden – med skillnader mellan åren, kön, ålder, område. För att främja välmående och drogfrihet genom hela uppväxten och i kommande generationer, behöver förebyggande och främjande arbete i alla verksamheter fortsätta möjliggöra stödjande miljöer och stärka positivt beteende.

SKAPA TRYGGA OCH DROGFRIA MILJÖER

- Verksamhetslokaler avsedda för barn och ungdomar, och tillhörande områden utomhus ska vara tobak-, alkohol- och narkotikafria.

Verksamhetschef har ansvar upprätthålla drogfria miljöer enligt lagar och bestämmelser.

- Verksamhet med barn och unga ska vara fri från tobak, alkohol och narkotika. Detta gäller även när verksamheten förflyttar sig till andra platser för aktiviteter, resor, studiebesök, med mera.

I kommunen råder tobaksfri arbetsmiljö. För mer stöd kring vad som gäller för personal – se kommunens medledar- och arbetsmiljöpolicy.

VAD SÄGER LAGEN?

Sveriges lag och nationell politik reglerar och stödjer ett drogfritt samhälle. Rökning är förbjuden i lokaler avsedda för barn och ungdomsverksamhet, barnomsorg eller skolverksamhet samt på skolgårdar och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem, enligt **Tobakslagen**. Kommunens miljöenhet genomför tillsyn av kommunens rökfria miljöer.

Förbud och förhinder inom **Alkohollagen**, **Narkotikastrafflagen** och **Lagen om förbud mot vissa dopningsmedel** gäller hela samhället, och förstärker att alla barns uppväxt ska vara fri från droger.

UPPMÄRKSAMMA BRUK ELLER ANDRA RISKBETEENDEN

- Alla verksamma ska aktivt motivera alla barn och unga i verksamheten, som misstänks eller redan har påbörjat ett bruk; att sluta eller hänvisa till rätt stöd för att sluta.

Kontakta vårdnadshavare för att tillsammans stödja barnet. Ett bra första steg är även att ta stöd av och rekommendera kommunens beroendeverksamhet, Mini-Maria, för avvänjning.

Drogbruk och andra riskbeteenden påverkar samma belöningsystem i hjärnan som bland annat skärmanvändning/datorspel, träning eller mat. Att tidigt uppmärksamma och prata om psykisk hälsa samt olika riskbeteenden förebygger flera former av ohälsa.

VID ORO OCH BROTT

- Vid oro för att barnet far illa eller riskerar fara illa, på grund av sitt egna bruk av tobak, alkohol eller narkotika ska personalen göra en orosanmälan och kontakta vårdnadshavare. *Se Socialtjänstlag (2001:453), kap 14.*
- Vid oro eller misstanke, att narkotika hanteras i verksamhetslokaler är sök med narkotikahund möjligt. Söket sker i förebyggande syfte för att främja drogfria miljöer. Ring 114 14 för kontakt med kommunpolis i Botkyrka.

Om ett narkotikabrott har inträffat ska en polisanmälan göras.

TA FRAM EN ANPASSAD HANDLINGSPLAN FÖR DIN VERKSAMHET

- Respektive verksamhet ska ta fram en handlingsplan eller rutiner för hur verksamheten agerar vidare utifrån dessa regler. Handlingsplanen och rutinerna kan utifrån verksamhetens behov omfatta flera frågor rörande verksamhetsmiljön, hälsa och andra förebyggande arbeten. **

Enhetschef (eller motsvarande) ansvarar för att en handlingsplan arbetas fram och följs, samt följs upp och anpassas utifrån behov.

**handlingsplanen ska alltid gälla alkohol, narkotika och tobak – men kan också gälla dopningsmedel, psykisk hälsa, mobbing och våld, med mera, utifrån behov.